

Aluehallitus 19.06.2023 § 97

§ 97

Riskienhallintapolitiikan hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Moisala Jarno
Sam Vuorinen

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan riskienhallintapolitiikan.

Käsittely

Laatu- ja turvallisuusjohtaja Vuorinen selosti asian valmistelua.

Jäsen Wickström saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.03 (oli poissa kokouksesta kokoustaun päättymisestä klo 12.57 lähtien).

Laatu- ja turvallisuusjohtaja Vuorinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.07.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan johtamisjärjestelmästä

Laki hyvinvointialueesta (myös hyvinvointialuelaki, 611/2021) § 22 säättää aluevaltuuston tehtävistä. Lainkohdan mukaan aluevaltuuston tulee päättää hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kirjaus toistuu hallintosäännön § 1 yleisissä määräyksissä koskien aluevaltuustoa.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 25.10.2022 § 72 hyväksynyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan mm. tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan taloudellisuus, tuloksellisuus ja lainmukaisuus, johdon saaman tiedon oikeellisuus sekä omaisuuden ja resurssien turvaaminen. Sisäiseen valvontaan nähdään kuuluvaksi kolme (3) toistensa kanssa keskinäisriippuvuudessa olevaa kokonaisuutta, riskienhallinta, omavalvonta ja sisäinen tarkastus, jotka muodostavat keskeisen osan hyvinvointialueen johtamisjärjestelmää.

Muista toimielimistä aluehallituksen tulee hyvinvointialuelain § 43 mukaan ja aluevaltuuston hyväksymien perusteiden pohjalta huolehtia hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kirjaus on sisällytetty hallintosäännön § 41 koskien aluehallituksen tehtäväkokonaisuuksia. Hallintosäännön § 113 tarkentaa aluehallituksen sisäisen valvonnan tehtäviä siten, että se vastaa kokonaisvaltaisen

sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta, missä roolissaan muun muassa hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat.

Edellä mainittujen lisäksi valmius- ja turvallisuuslautakunnan strategisena vastuualueena on hyvinvointialueen kokonaisturvallisuus. Hallintosäännön § 63 mukaan lautakunta seuraa ja arvioi tässä roolissaan muun muassa hyvinvointialueen riskienhallintaa. Muilta osin toimielinten vastuut jakautuvat siten, kuin niistä on erikseen hyvinvointialueen hallintosäännössä määrätty.

Toimielinorganisaation strategisen roolin ja tehtävien jatkona riskienhallinnan operatiivinen toteutus tapahtuu viranhaltijaorganisaatiossa hyvinvointialuejohtajan johdolla.

Hallintosäännön § 90 mukaan johtaessaan aluehallituksen alaisena hyvinvointialueen toimintaa, hyvinvointialuejohtaja vastaa myös riskienhallinnan käytännön toteutuksesta. Hallintosäännön § 114 tarkoittaa hyvinvointialuejohtajan tehtäviksi sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaamisen ja yhteen sovittamisen siten, että toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Lisäksi hän toteuttaa osaltaan sisäisen valvonnan, mukaan lukien omavalvonnan, varautumisen, hyvän hallinnon, ja lainmukaisuuden toteutumisen tehtäviä, sekä vastaa sisäisen valvonnan järjestämisen ohjeistamisesta.

Johtavien viranhaltijoiden, konsernipalvelujohtajan, palvelutuotannon johtajan sekä palvelualuejohtajien tulee hallintosäännön § 92 mukaan vastata johtamansa organisaation osan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta ohjeiden mukaisesti. Niin ikään hallintosäännön § 115 mukaan kaikki esihenkilöt ja viranhaltijat vastaavat sisäisestä valvonnasta omilla palvelualueillaan ja raportoivat omalle esihenkilölleen. Viranhaltijoiden ja vastuualojen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä määrätään tarkemmin hyvinvointialuejohtajan antamissa toimintaohjeissa.

Riskienhallintapolitiikasta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen riskienhallintapolitiikka on luonteeltaan strateginen asiakirja, jolla aluehallitus toteuttaa sille sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä hyvinvointialueella ja hallintosäännössä annettuja, edellä mainittuja tehtäviä. Samalla aluehallitus tarkoittaa aluevaltuuston päättämien perusteiden pohjalta organisaatiotasoisia riskienhallinnan tavoitteita, periaatteita, ohjausmallia, vastuita, arviointia ja kehittämistä organisaation päivittäistoiminnassa. Asiakirjan tultua hyväksytyksi, hyvinvointialuejohtaja antaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan operatiivista ohjausta hallintosäännön ja toimintaohjeiden perusteella, riskienhallintapolitiikan sisältöohjaukseen nojautuen.

Asiakirjassa kuvataan riskienhallintatyölle yleisesti asetetut tavoitteet organisaation päivittäistoiminnassa. Tavoitteet pohjautuvat aluevaltuuston hyväksymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteasiakirjan linjauksiin. Tavoitteet ovat strategisina linjauksina siten, että ne mahdollistavat toiminnan suuntaamisen vuosittain osana normaaleja talouden ja toiminnan prosesseja.

Periaatteista päättäessään aluehallitus korostaa osaltaan sisäinen valvonnan ja riskienhallinnan roolia keskeisenä osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen johtamis- ja hallintojärjestelmää aluevaltuuston antamien perusteiden mukaisesti muun muassa siten, että organisaation riskienhallintamalli pohjautuisi COSO ERM -kehykseen ja Suomen Standardisoimisliiton ISO31000 -standardin mukaiseen prosessiin. Niin ikään riskienhallintatyö muodostaa yläkäsitteen organisaatioturvallisuudelle ja varautumiselle. Varautumisessa noudatetaan kansallista kokonaisturvallisuuden toimintaperiaatetta, jonka mukaisesti yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä.

Käytännön riskienhallintatyössä hyödynnetään valtakunnallisia riskiarvioita ja niissä kuvattuja uhkamalleja, joita täydennetään Uudenmaan alueellisella ja paikallisilla oman organisaation riskinarvioilla. Riskien pääluokittelussa hyvinvointialueen riskit jaetaan strategisiin riskeihin, operatiivisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin sekä vahinkoriskeihin.

Riskienhallinnan vastuunjaoksi esitetään niin kutsuttu ”kolmen puolustuslinjan” mallia, missä ensimmäisen linjan muodostaisivat johtavat viranhaltijat, esihenkilöt, sekä mahdolliset konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat omassa päivätyössään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuilla. Toisen puolustuslinjan ja tuen ensimmäiselle linjalle muodostaisivat erilaiset hallinto- ja tukipalvelut, kuten laatu- ja turvallisuuspalvelut, riskienhallinnan asiantuntijat ja prosessin omistajat sekä lakiasianpalvelut. Kolmas puolustuslinja, sisäinen tarkastus ja ulkoinen valvonta olisi muista toiminnoista erillään tehtäväänään tuottaa riippumatonta tietoa ja varmennusta ylimmälle johdolle.

Arvioinnista ja työn kehittämisestä päättäessään aluehallitus edellyttää, että riskienhallinnan tasoa, rakenteita sekä suunnitelmien toteutumista arvioidaan ja mitataan säännöllisesti. Ohjausasiakirjojen tulee vastata ajantasaisesti riski- ja turvallisuusympäristöön. Muilta osin arviointi- ja kehittämistyö pohjautuisi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen normaaleihin toimintaprosesseihin osana tilin- ja toiminnan tarkastusta, arviointikertomusmenettelyä, sisäistä tarkastusta ja muuta valvontatoimintaa sekä toimielimille sekä virkasuhteisille hallintosäännössä ja/tai muissa ohjausasiakirjoissa erikseen annettuja tehtäviä.

Liitteet

- 1 Riskienhallintapolitiikka

Oheismateriaali

Tiedoksi

Päätöshistoria